

Nr 10

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckta motioner rörande den allmänna varuskatten.

Till bevillningsutskottet har hänvisats följande inom riksdagen väckta, av utskottet till behandling i ett sammanhang upptagna motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna I: 41 av herr *Thorsten Larsson m. fl.* samt II: 74 av fru *Gärde Widemar* och herr *Mattsson*, vari hemställts, »att riksdagen måtte besluta, att konst som försäljes å utställning av vederbörande konstnårs verk må vara undantagen från den allmänna varuskatten»;

2) de likalydande motionerna I: 85 av herr *Gösta Jacobsson m. fl.* och II: 97 av herr *Lothigius m. fl.*, vari hemställts, »att riksdagen måtte meddela anvisningar till 15 § varuskatteförordningen av innebörd att vid försäljning av varor transportkostnaderna skall falla utanför beskattningsvärdet jämväl för det fall då transporten ombesörjes av säljarens egna lastfordon, under förutsättning att kostnaderna därför debiteras särskilt och att den sålunda debiterade faktiska frakten håller sig inom ramen för de av vederbörande länsstyrelse fastställda taxorna för yrkesmässig lastbilstrafik»;

3) de likalydande motionerna I: 86 av herrar *Lundberg* och *Edström* samt II: 122 av herr *Fridolfsson* i Stockholm *m. fl.*, vari hemställts, »att riksdagen måtte besluta att de begravningsutensilier som vid en persons frånfälle vid bouppteckning får avdragas från tillgångarna vid fastställelse av kvarlåtenskapens storlek skall undantagas från varuskatt»;

4) de likalydande motionerna I: 138 av herr *Stefanson m. fl.* och II: 161 av herr *Öhvall m. fl.*, vari hemställts, »att riksdagen måtte besluta att anvisningarna till 12 § förordningen den 1 december 1959 (nr 507) om allmän varuskatt erhåller följande lydelse:

Verksamhet anses som *yrkesmässig*, om inkomst av verksamheten enligt kommunalskattelagen är att hänföra till intäkt av rörelse. Även annan verksamhet anses som yrkesmässig, om den innefattar icke enbart tillfälligt tillhandahållande av skattepliktiga varor och tjänsteprestationer till konsument.

Tillhandahållande av — — — för entreprenören.

Vid försäljning — — — å auktionen.

Med *konsument* — — — som konsument.

Eftersom fastighet — — — till konsumenter.

I fråga — — — till utgivaren.

Försäljning till — — — av tjänsteprestation.

Med *uttag* — — — hans kontor»;

5) de likalydande motionerna I: 304 av herrar *Torsten Hansson* och *Palm* samt II: 373 av herrar *Henningsson* och *Svenning*, vari hemställts, »att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om översyn av gällande förordning om allmän varuskatt för olika konstruktioner inom byggelementproduktionen i syfte att skapa likvärdiga beskattningsregler för byggdelar med samma funktion»;

6) de likalydande motionerna I: 495 av herr *Torsten Andersson m. fl.* och II: 616 av herr *Gustafsson* i Borås *m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om en utredning rörande den allmänna varuskatten på postorderföretagens kataloger;

7) de likalydande motionerna I: 530 av herrar *Stefanson* och *Ottosson* samt II: 642 av herrar *Nordgren* och *Andersson* i Örebro, vari hemställts, »att riksdagen måtte besluta att fr. o. m. den 1 juli 1966 undanta proteser från den allmänna varuskatten och sålunda antaga följande

Förslag

till

förordning angående ändring av 10 § 1 mom. förordningen den 1 december 1959 (nr 507) om allmän varuskatt.

Härigenom förordnas, att 10 § 1 mom. förordningen den 1 december 1959 om allmän varuskatt skall erhålla följande ändrade lydelse.

§ 10.

1 mom. Från skatteplikt — — — särskild avgift.

8. Läkemedel, som försäljes enligt recept eller till sjukhus, ävensom proteser, som försäljes till läkare, tandläkare, sjukhus eller allmänhet.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1966.

8) motionen II: 17 av herr *Rubin m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om förslag till sådan ändring i förordningen om allmän varuskatt, att ett obehörigt utnyttjande av stadgandet om befrielse från uttagande av varuskatt vid försäljning till ombud förhindras;

9) motionen II: 274 av herr *Svenning* och fru *Ekroth*, vari hemställts, »att riksdagen måtte besluta att engångsemballaget för sopor må undantagas från skatteplikt vad gäller allmän varuskatt»;

10) motionen II: 606 av herr *Arvidson*, vari hemställts, »att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville rikta uppmärksamheten på inadvertenserna i gällande författningsmässiga definitioner på konstverk och hemställa om att Kungl. Maj:t ville ta under övervägande att, genom ett tillägg till tull-

taxans statistiska nummer 99.01, till kommentarerna till taxan eller till om-sättningsskatteförordningen under undantagsbestämmelserna i denna sist-nämnda, inrymma även konstnärliga verk, utförda helt för hand i textilt material, när de uppenbarligen övervägande har ett rent estetiskt syfte»; ävensom

11) motionen II: 632 av herr *Kellgren*, vari hemställts, »att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t begär, att sådana anvisningar i förordningen om allmän varuskatt utfärdas, varigenom befrielse från varuskatt genomföres vad avser försäljningen av konst vid utställningar, vid vilka arbeten försäljes, ägda av den eller de konstnärer, vilkas arbeten där redovisas».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna framförda yrkandena, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionerna I: 85, I: 304, II: 17, II: 74, II: 122, II: 161, II: 274, II: 606, II: 616, II: 632 och II: 642.

Motionerna

De i förevarande motioner berörda frågorna om undantag från skatteplikt för proteser och för konst som säljes på utställning har varit föremål för riksdagens ställningstaganden vid upprepade tillfällen. Även yrkanden angående undantag vid beskattningen för transportkostnader och tillämpning av reduceringsregeln på byggnadsvaror liksom frågan om undantag från begreppet yrkesmässighet för viss verksamhet, som bedrivs av stat och kommun, har tidigare behandlats av riksdagen. Yrkanden om undantag från skatteplikt för konstverk utförda i textilt material, för begravningsutensilier och för engångsemballage för sopor eller om ändring av beskattningsreglerna för försäljning till ombud har inte tidigare prövats av riksdagen och ej heller yrkanden om ändrade beskattningsregler för postorderhandelns kataloger.

Undantag från skatteplikt

Proteser

Enligt *gällande bestämmelser* är läkemedel, som tillhandahålls enligt recept eller till sjukhus eller som införes i anslutning till sådant tillhandahållande, undantagna från skatteplikt. Skattefriheten omfattar således inte alla läkemedel och ej heller andra varor, som används inom sjukvården.

Frågan om undantag från skatteplikt för proteser har vid upprepade tillfällen behandlats av riksdagen. Vid 1959, 1961 och 1962 års riksdagar hemställdes motionsvis om ett mer allmänt undantag från skatteplikt för de handikappades och lytesskadades tekniska och kulturella hjälpmedel. Frågan prövades även i anledning av motionsvis framställda yrkanden vid 1960 års riksdag beträffande proteser och stödförband och vid 1965 års riksdag beträffande dentaltekniska alster. Yrkandena har emellertid avvisats (bevillningsutskottets betänkanden 60/1959 reservation nr 1, 62/1960, 27/1961, 1* — *Bihang till riksdagens protokoll 1966. 7 saml. Nr 10*

37/1962 och 31/1965). Som skäl härför har bevillningsutskottet bl. a. anfört, att skattefrihet för viss köparkategori skulle medföra betydande redovisningstekniska och kontrolltekniska svårigheter, och att invalidernas och de handikappades speciella behov borde tillgodoses på annat sätt än genom lättnader i beskattningen.

I de likalydande *motionerna I: 530* och *II: 642* göres gällande att man i fråga om undantagen från skatteplikt förbisett en mycket betydande grupp av den vård sökande allmänheten, nämligen de handikappade och vanföra, vilka är i behov av proteser av olika slag. En person, som är i behov av en protes för att kunna leva ett någorlunda normalt liv eller som t. o. m. är beroende av protes för sitt uppehälles skull, måste vara att betrakta som i minst lika hög grad vårdbehövande som den patient, vilken behöver t. ex. ett stödförband för en vrickad fot. I ännu skarpare belysning kommer denna orättvisa om man jämför olika behandlingar inom tandvården. Enligt varuskatteförordningen hänföres utdragning av tänder till tandvård. Att ersätta dessa tänder med protes för att kunna bibehålla nödvändig tuggförmåga anses emellertid inte som tandvård utan är med nuvarande bestämmelser belagt med varuskatt.

Konst

Enligt *gällande bestämmelser* är konstverk, hänförliga till tulltaxenr 99.01—99.03, undantagna från skatteplikt när de annorledes än butiksmässigt eller i samband med utställning tillhandahålls av upphovsmannen direkt till konsument eller införs till riket i anslutning till sådant tillhandahållande. De angivna tulltaxenumren omfattar målningar och teckningar, utförda helt för hand, samt konstgrafiska originalblad och originalskulpturer oavsett material.

Sedan nämnda undantagsbestämmelse infördes år 1960 har riksdagen haft att ta ställning till upprepade motionsyrkanden att skattefriheten måtte utsträckas även till konstverk, som försäljs på utställningar. Yrkanden härom vid *1961—1965 års riksdagar* har dock avvisats (bevillningsutskottets betänkanden 27/1961, 37/1962 reservation nr 1, 24/1963, 13/1964 och 31/1965). Vid 1965 års riksdag anförde bevillningsutskottet i denna fråga bl. a., att bildkonstnärernas redan existerande skatteförmåner, som delvis fick ses mot bakgrunden av de kontrolltekniska svårigheterna vid försäljning från konstnärens ateljé, i och för sig kunde diskuteras. Det skulle för en konstnär, som arbetar i exempelvis glas eller keramik, framstå som ytterst orättvist, att han för de varor han försäljer på en utställning måste erlägga allmän varuskatt, om en skulptör eller målare i samma situation skulle befrias från skatt. Stöd åt konstnärligt skapande borde ges på andra vägar än genom skattebefrielse. En skattefrihet skapade administrativa svårigheter och gynnade de konstnärer mest, vilka hade det minsta behovet av ekonomiskt stöd.

Motionären i *motionen II: 606* hävdar att den nu gällande undantagsbestämmelsen för konst medför en socialt och ekonomiskt svårförklarlig orättvisa mot de konstnärer, som regelmässigt använder textila tekniker som konstnärligt uttrycksmedel. Det är svårt att förstå, att en konstnär, om han uttrycker en vision genom målade färgfält på duk, skall slippa omsättningskatten vid direkt försäljning, under det att denna pålaga drabbar honom om han väljer att i stället uttrycka sig genom färgfält av textilt material, applicerade på duken. Det finns i landet en till antalet liten men genom sin gärning för kulturlivet viktig krets av konstnärer, för vilka textila tekniker är det naturliga uttrycksmedlet och som på detta område skapar verk av erkänt hög konstnärlig halt. Dessa verk har under senare år i ökad omfattning av allmänhet och kritik mottagits med stort intresse och har stor betydelse bl. a. för utsmyckningen av våra offentliga miljöer. Motionären avser uteslutande verk, som uppenbarligen till sitt huvudsyfte har en rent estetisk verkan, sålunda inte sådana textila alster, som till sitt huvudsyfte är att betrakta som bruksföremål, t. ex. mattor.

I de likalydande *motionerna I: 41* och *II: 74* åberopas att allmänna skatteberedningen föreslår att skatten på konst som säljs vid utställningar avskaffas. I princip är en konstskapares ersättning för utförd konstnärlig prestation inte varuskattepliktig. Mot bakgrund härav har ifrågavarande bestämmelse med rätta kommit att anses såsom omotiverad. Eftersom en författare inte behöver betala omsättningsskatt på den ersättning han får för ett manuskript från ett bokförlag, bör inte heller en målare behöva betala varuskatt för ersättningen för sin konstnärliga produkt — tavlan. Det bör vidare anmärkas att efterfrågesituationen på konst knappast är sådan att varuskatten saknar betydelse för avsättningen. Ofta torde det f. n. vara så, att konstnärerna själva får dra av varuskatten från det pris som de under andra förhållanden skulle kunna få för konstverket i fråga.

Motionären i *motionen II: 632* gör gällande att konstnärens utställningskostnader ofta uppgår till närmare 50 procent av försäljningssumman. Därtill kommer den nu tioprocentiga varuskatten. Eftersom utställningarna utgör den enskilde konstnärens bästa möjlighet att avyttra sina arbeten, blir det i själva verket fråga om varuskatt på konstnärens intellektuella och konstnärliga prestation.

Vidare hävdas att konstutställningar på intet sätt kan jämföras med det utbudande av varor som sker inom annan form av försäljning, exempelvis kläder, möbler, matvaror eller husgeråd. Det är för konstnären fråga om ett skapande, som ofta subventioneras med annat arbete och som sällan i början betalar sig. Självklart spelar det i sådana sammanhang en mycket stor roll för det stora flertalet konstnärer om de har att kämpa mot en omsättningsskatt eller ej. Den kan ej ses som ett fristående problem. Ett borttagande av skatten här vore också konsekvent i förhållande till ateljé-

försäljningen, som sedan några år är befriad. Som det nu är frestas såväl kund som konstnär att kringgå skattebestämmelserna. Den förre är ofta medveten om att det går att köpa billigare efter utställningen i konstnärens ateljé. Konstnären kan här komma i öppen konflikt med bl. a. konstsalongen, som givetvis vill uppnå bästa möjliga försäljningsresultat. De administrativa svårigheterna vid gränsdragning mellan varubeskattade respektive icke varubeskattade konstverk syns kunna undanröjas genom att följande principer tillämpas:

1) Förstagångsförsäljning vid utställning av en konstnärs verk, direkt från denne eller via kommissionär enligt kontrakt, skall icke varubeskattas.

2) Konsthandlars, kommissionärens m. fl. försäljning av konst, som icke utgör sådan förstagångsförsäljning, skall varubeskattas.

3) Vid deklaration av varuskattepliktig konstförsäljning skall även den icke varuskattepliktiga konstförsäljningen redovisas.

Engångsemballage för sopor

Motionärerna i *motionen II: 274* anför till stöd för sitt yrkande huvudsakligen följande.

Under senare år har uppsamling av sopor och avfall i säckar av kraftpapper, typ engångsemballage, ägt rum i ständigt ökad omfattning. Metoden har rönt stort intresse eftersom den inneburit en välbehövlig och påtaglig förbättring på renhållningens område. Systemet har visat sig tillgodose högt ställda krav ur skilda synpunkter. Den allmänna varuskatten har emellertid medfört att engångsemballaget för sopor kommit i ett försämrat och direkt ogynnsamt läge jämfört med andra konventionella system med återgångsemballage. För sistnämnda uppsamlingsbehållare har den s. k. reduceringsregeln inneburit att den allmänna varuskatten sänkts till 5,8 procent, eftersom det övervägande är fråga om behållartyper, vilka klassas som inventarier med beräknad varaktighet av mer än 3 år. Med hänsyn till vikten att även på renhållningens område tillvarata varje möjlighet till att förbättra förhållanden, som är av betydelse för den allmänna hälsovården, bör beskattningen inte uppställa speciellt hinder för engångsemballage för sopor. Starka motiv talar enligt motionärernas mening för att emballage för sopuppsamling i likhet med emballage för vissa andra ändamål undantas från skatteplikt.

Begravningsutensilier

I de likalydande *motionerna I: 86* och *II: 122* konstateras att i varuskatteförordningen från skatteplikt inte undantagits ett varuslag som kommer i fråga allenast en gång i varje medborgares tillvaro. Motionärerna menar allt som innefattas i de skäliga kostnader som alltid uppkommer på grund av en persons frånfälle och som vid bouppteckning får avdragas från till-

gångarna vid fastställelse av kvarlåtenskapens storlek. Ett varuskattepålägg på begravningskostnaderna — med undantag för arvoden och eventuella annonser i anslutning till frånfallet — kommer nästan alltid för de efterlevande som en överraskning, dubbelt obehaglig därför att den kommer i en situation som är både känslig och ekonomiskt pressande. För många är det stötande, att det allmänna på detta sätt skall taga en extra och sista tribut från en medborgare. Det synes motionärerna skäligen och riktigt, att det allmänna gör den ekonomiska börda lättare, som så ofta drabbar de efterlevande, genom att från skatteplikt undantaga de varor som här berörts.

Skattskyldighet

Försäljning till ombud

Enligt *gällande bestämmelser* föreligger skattskyldighet vid yrkesmässig försäljning till konsument. Skattskyldighet föreligger emellertid inte vid tillhandahållande av varor i allenast ringa omfattning. Är ombud att anse som återförsäljare, vilken tillhandahåller varor i allenast ringa omfattning, föreligger inte skattskyldighet, vare sig för ombudet eller för den som säljer till ombudet.

Som framgår av den inledande redogörelsen har riksdagen inte tidigare haft att pröva motionsyrkanden rörande dessa bestämmelser.

Till stöd för yrkandet i *motionen II: 17* anför motionärerna att skatteplikt icke föreligger enligt förordningen om allmän varuskatt för de varor en grossist försäljer till ombud. Detta har enligt motionärerna utnyttjats inom vissa postorderföretag på så sätt, att försäljning till enskilda avnämare förutsatts utgöra försäljning till ombud. Kunderna har således gjorts till ombud. Det synes enligt motionärernas uppfattning icke vara möjligt att med nuvarande lagstiftning ingripa mot detta tillvägagångssätt, som är ägnat att undanhålla statsverket varuskatt och att förrycka konkurrensförhållandena inom vederbörande bransch.

Undantag från yrkesmässighet vid viss samverkan mellan stat och kommun

Enligt *gällande bestämmelser* anses verksamhet som staten eller kommun bedriver med syfte uteslutande att tillgodose egna behov som yrkesmässig endast om den sker i bolagsform eller i liknande form. Detta gäller även när verksamheten anordnats i samverkan mellan staten och kommun eller mellan kommuner och skattskyldighet enligt vad nyss sagts icke förelegat, om var och en av de samverkande bedrivit motsvarande verksamhet för egna behov. Med kommun avses här även landstingskommun.

Nämnda bestämmelser infördes vid *1965 års riksdag* enligt förslag i proposition nr 87. I samband därmed hade bevillningsutskottet att behandla motioner, i vilka motionärerna hemställde om avslag å propositionen. Bevillningsutskottet uttalade i sitt av riksdagen godkända betänkande nr 31 bl. a.,

att det i propositionen framlagda förslaget fick ses mot bakgrunden av den samverkan mellan försvarets fabriksstyrelse och vissa landsting som etablerats i fråga om tvätteriverksamhet. De dåvarande beskattningsreglerna motverkade en rationalisering av det allmännas verksamhet på ett område, där verksamheten inte bedrevs i egentlig konkurrens med enskild verksamhet. Härtill kom att förutsättningar för skattebefrielse i dessa fall skulle kunna arrangeras även på annat sätt. Utskottet ansåg sig kunna biträda förslaget i propositionen även med hänsyn till att man borde ha rätt att i förevarande fall betrakta det allmännas verksamhet som en enhet, där ansvaret kunde växla mellan staten, landstingskommuner eller kommuner.

I de likalydande *motionerna I: 138* och *II: 161* anför motionärerna bl. a., att ovannämnda bestämmelser i praktiken innebär en diskriminering i konkurrenshänseende av enskild verksamhet av motsvarande slag. Särbehandlingen står i strid mot statsmakternas strävanden att främja konkurrensen som prisbildande faktor och mot principen att beskattningen bör vara konkurrensneutral.

Beskattningsvärdet

Enligt *gällande bestämmelser* utgör beskattningsvärdet vederlaget för varan, inräknat allmän varuskatt. Avdrag får icke ske för transport-, emballage- och andra liknande kostnader, som ingår i priset för varan. Skatt utgår emellertid icke på *kostnader för transport*, som utföres av självständig fraktförare.

Vid 1959 års riksdag hade bevillningsutskottet att behandla en framställning rörande undantagande av transportkostnader från varuskatteområdet. Framställningen föranledde emellertid icke någon riksdagens åtgärd (bevillningsutskottets betänkande 60/1959, reservation nr 1). Vid 1960 års riksdag framställdes enahanda yrkande i de likalydande *motionerna I: 429* och *II: 523*. Med anledning härav anförde bevillningsutskottet i sitt av riksdagen godkända betänkande 62/1960 bl. a., att det i och för sig var otillfredsställande, att beskattningen ledde till konstruktioner i avsikt att kringgå bestämmelserna. Utskottet framhöll fortsättningsvis följande.

Emellertid måste beaktas att ett mycket omfattande och komplicerat arbete skulle förorsakas såväl företagen som beskattningsmyndigheterna, om sådana kostnader som transportkostnader skulle undantas från varuskatteområdet. Utskottet anser det därför uteslutet att generellt undantaga dylika kostnader vid bestämmandet av beskattningsvärdet. Att behandla sådana transportkostnader, som till mer betydande del ingår i beskattningsvärdet, på annat sätt än transportkostnader i allmänhet är också ägnat att väcka betänkligheter. Alternativet att varubeskatta transporttjänster i förevarande fall synes inte heller vara fritt från vägande invändningar. Med hänsyn härtill anser sig utskottet icke kunna tillstyrka någon ändring i den riktning motionärerna önskat. Utskottet vill dock framhålla önskvärdheten av att Kungl. Maj:t följer utvecklingen i förevarande hänseende med upp-

märksamhet och — om det skulle visa sig att den ifrågavarande bestämmelsen leder till mer avsevärd snedvridning av konkurrensförhållandena — föranstaltar om lämpliga åtgärder.

Transportkostnaderna

Beträffande transportkostnader anför motionärerna i de likalydande *motionerna I: 85* och *II: 97* inledningsvis, att dessa kostnader, som i princip är undantagna från beskattningen, trots detta i vissa fall ingår i beskattningsvärdet. Detta har lett till en snedvridning i konkurrensen, särskilt när det gäller tunga eller skrymmande varor. Transportkostnaden är för sådana varor ofta relativt hög i förhållande till själva varupriset, framför allt i fråga om vissa varor i byggnadsbranschen. Efter höjningen av varuskatten till 10 procent har konkurrenssituationen blivit alltmer besvärande. Firmabilarna har blivit direkt diskriminerade i varuskattehänseende, och i allt större utsträckning har man tvingats anlita fristående åkare. Därigenom motverkas strävandena att industrialisera byggnadsproduktionen. Här föreligger uppenbarligen ett missförhållande på varuskatteområdet som bör rättas till, fortsätter motionärerna. Den lämpligaste lösningen torde vara att den medgivna skattefriheten för fristående fraktförare utsträcker jämväl till sådana fall där transporter utföres av säljaren, detta under förutsättning att transportkostnaden debiteras särskilt och att det debiterade priset håller sig inom ramen för taxan för den yrkesmässiga lastbilstrafiken.

Materialbegreppet och reduceringsreglerna

Postorderhandelns kataloger

Som redan angivits i den tidigare redogörelsen inträder enligt *gällande bestämmelser* skattskyldighet vid försäljning till konsument. Med konsument förstås den som förvärvar varor för annat ändamål än yrkesmässig återförsäljning m. m. eller såsom material vid bl. a. yrkesmässig tillverkning av varor för avsalu. Har skattskyldig inköpt skattepliktigt material må han vid beräkning av sin skattepliktiga omsättning göra avdrag för kostnaderna härför, under förutsättning att erlagd likvid för materialet inkluderat allmän varuskatt. — Reklammaterial innefattas inte i materialbegreppet.

Med anledning av väckta motioner vid *1961 års riksdag* uttalade bevillningsutskottet i sitt av riksdagen godkända betänkande nr 27, att det kunde finnas visst fog för att undanta reklamkostnader för export från beskattning. Frågan om reklamkostnaderna har därefter icke behandlats av riksdagen.

I de likalydande *motionerna I: 495* och *II: 616* anföres, att den huvudsakligaste försäljningen inom varudistributionen i dag sker genom grosshandel, varuhus, vanliga öppna butiker och postorderföretag. Av dessa är det i stort sett endast postorderföretagen som icke bedriver sin försäljning

genom personlig bearbetning av kundkretsen utan i stället genom utsändande av kataloger. Katalogerna innebär för postorderföretagens del en annonsering i egen regi, som närmast motsvaras av annonsering i dags- och veckopress. Postorderhandelns katalogkostnader kan beräknas uppgå till ca 10 procent av en totalförsäljning om ca 600 milj. kr. per år, d. v. s. till 60 milj. kr.

Den som yrkesmässigt till rörelseidkare försäljer varor avsedda att av köparen användas för reklamändamål är skyldig att utta varuskatt. Eftersom skattskyldighet inte föreligger för tidnings- och tidskriftsföretags annonsintäkter råder det skillnad i varuskatthänseende mellan olika försäljningsmedia. Därigenom uppstår en snedvridning i konkurrensänseende. Det bör enligt motionärernas mening beaktas, att postorderbranschen fyller en speciell uppgift i fråga om distributionen till glesbygderna. Denna uppgift är av särskild betydelse med hänsyn till den i allt snabbare takt fortgående nedläggningen av butiker på olika mindre orter i landet.

Byggnadsmaterial

För rörelse, i vilken ingår tillhandahållande av monteringsfärdiga hus, skall enligt *gällande bestämmelser* skatten, i vad avser tillhandahållande och uttag ur rörelse av sådana hus, beräknas allenast å 60 procent av den eljest skattepliktiga omsättningen.

Enligt samma grunder skall skatten beräknas för annan rörelse i vad avser tillhandahållande och uttag av fabriksstillverkad betongmassa samt av maskiner och andra döda inventarier med en beräknad varaktighetstid av mer än tre år för stadigvarande användning i jordbruk, skogsbruk, rörelse eller annan yrkesmässig verksamhet.

Reduceringsreglerna, som tidigare gällde endast monteringsfärdiga trähus och servering, erhöll sin nuvarande utformning vid 1965 års riksdag. I anslutning därtill hade bevillningsutskottet att behandla motionsvis framställda yrkanden rörande bl. a. utsträckning av reduceringsregeln även till förbearbetade byggnadsvaror. Bevillningsutskottet, som avstyrkte bifall till dessa motioner, anförde i sitt av riksdagen godkända betänkande nr 16 bl. a., att ett bifall till motionerna dels skulle medföra svåra gränsdragningsproblem och dels leda till ett icke oväsentligt skattebortfall. Utskottet fann inte anledning antaga, att den år 1965 genomförda skattehöjningen i rådande löneläge skulle motverka tillverkningen av förbearbetade byggnadsvaror.

I de likalydande *motionerna I: 304* och *II: 373* anför motionärerna till stöd för sitt yrkande om utredning i syfte att skapa likvärdiga beskattningsregler för byggdelar med samma funktion bl. a. följande.

Byggnadsindustrin i landet står inför en betydande omställningsprocess. Helt nya byggsystem växer fram, baserade på byggnadselement som förtillverkats på fabrik, s. k. industriellt byggande. Denna utveckling har från allmänna synpunkter bedömts som önskvärd. Vid den förra året beslutade

ändringen i förordningen om allmän varuskatt har det industriella byggandets problem beaktats. Skattelättnaderna vid försäljning av monteringsfärdiga trähus har vidgats, så att förordningen nu är tillämplig på alla typer av monteringsfärdiga hus, oavsett material. Emellertid har begreppet monteringsfärdiga hus givits en definition som medfört att skattelättnaderna endast kan tillämpas vid vissa byggsystem eller då särskilda mellanled bildats. Stomtillverkning enligt industriella principer förekommer i dag huvudsakligen inom ramen för s. k. slutna system, där konstruktioner och tillverkningsprinciper till väsentlig del utgör fabriktionshemligheter. Under den senaste tiden har emellertid tillverkning av stomelement även upptagits enligt ett system som i princip är öppet för olika byggnadsföretagare. Det har i skilda sammanhang framförts att det industriella byggandet i landet företrädesvis borde inriktas på s. k. öppna system för motverkande av monopolistiska tendenser. I sin nuvarande utformning verkar emellertid varuskatteförordningen i motsatt riktning.

Utskottet

I de förevarande motionerna framställs yrkanden, som syftar till ändringar i olika hänseenden i fråga om den allmänna varuskatten. Utskottet vill inledningsvis erinra om att den allmänna varuskatten behandlades i två olika propositioner till 1965 års riksdag och att de i samband därmed beslutade ändringarna innebar — förutom höjning av skattesatsen — även en utvidgad tillämpning av de särskilda reduceringsreglerna samt vissa förändringar och liberaliseringar till fördel för näringslivet. Flera av de här behandlade yrkandena är betingade av de ändringar som beslöts föregående år. Utskottet behandlar motionerna i anslutning till varuskatteförordningens disposition.

Undantag från skatteplikt

I motionerna I: 530 av herrar Stefanson och Ottosson samt II: 642 av herrar Nordgren och Andersson i Örebro hemställs om lagstiftning i syfte att undanta p r o t e s e r från skatteplikt. Motionärerna åberopar bl. a. att läkemedel som tillhandahålles enligt recept eller till sjukhus nu åtnjuter sådan skattebefrielse och anser att samma skäl för skattefrihet kan åberopas för proteser. Därmed åsyftar motionärerna såväl konstgjorda lemmar som tandproteser.

Vid tidigare behandling av detta spörsmål har framhållits, att önskemål som berör invaliders och handikappades speciella behov hör tillgodoses på annat sätt än genom lättnader i beskattningen. Frågan om beskattningen av tandproteser var föremål för riksdagens ställningstagande år 1965 i samband med behandlingen av motioner rörande den allmänna varuskatten på dentaltekniska alster. Riksdagen fann då inte skäl att göra undantag för

sådana varor. Det bör i detta sammanhang framhållas att varuskatten vanligen utgör en ringa del av allmänhetens sammanlagda kostnader för anskaffande av tandproteser. Med det anförda avstyrker utskottet bifall till motionerna I: 530 och II: 642.

K o n s t v e r k, hänförliga till tulltaxenummer 99.01—99.03, är undantagna från skatteplikt om de annorledes än butiksmässigt eller i samband med utställning tillhandahålles av upphovsmannen direkt till konsument. Genom anknytningen till nämnda tulltaxenummer begränsas undantaget till att i huvudsak omfatta målningar, teckningar, grafik och skulpturer.

I motionen II: 606 av herr Arvidson hemställs om riksdagsskrivelse i syfte att från skatteplikt undanta även konstverk utförda i textilt material, då sådant konstverk försäljes av upphovsmannen under de villkor som nu medför skattefrihet för målningar m. m. Lagstiftningsyrkande om undantag för konst som säljes på utställning framförs i motionerna I: 41 av herr Thorsten Larsson m. fl. samt II: 74 av fru Gärde Widemar och herr Mattsson, medan i motionen II: 632 av herr Kellgren hemställs om riksdagsskrivelse med begäran om utredning i samma syfte.

Skäl kan visserligen anföras för att utvidga det nu gällande undantaget för konstverk till att även omfatta sådana verk i textilt material. Det kan emellertid enligt utskottets mening befaras att en dylik utvidgning skulle kunna medföra betydande gränsdragningsproblem och därigenom skapa administrativa svårigheter, som inte skulle stå i proportion till den avsedda skattebefrielsen. Frågan om skattefrihet för konstverk som försäljs på utställningar har vid upprepade tillfällen prövats av riksdagen, som avvisat motionsyrkandena därom. I de nu föreliggande motionerna redovisas inga nya skäl för skattefrihet. Den omständigheten att bildkonstnärerna redan åtnjuter vissa skatteförmåner kan enligt utskottets mening inte åberopas som skäl för att ytterligare utvidga sådana förmåner. 1965 års bevillningsutskott uttalade att stöd åt konstnärligt skapande bör ske på andra vägar än genom skattebefrielse, och utskottet anser sig fortfarande böra vidhålla denna ståndpunkt. Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet bifall till motionerna II: 606, I: 41 och II: 74 samt II: 632.

Yrkandet i motionen II: 274 av herr Svenning och fru Ekroth om undantag från skatteplikt för **e n g å n g s e m b a l l a g e f ö r s o p o r** anses bl. a. motiverat av allmänt hygieniska skäl.

Utskottet vill i denna fråga endast anföras, att man på dessa grunder kan motivera skattefrihet för snart sagt varje vara som jämfört med konkurrerande produkter bättre kan antas främja hygien. Ett bifall till motionsyrkandet skulle sannolikt leda till åtskilliga krav, som sammanlagt skulle vara ägnade att helt urholka beskattningen. Utskottet finner därför inte skäl tillstyrka bifall till motionen II: 274.

I motionerna I: 86 av herrar Lundberg och Edström samt II: 122 av herr Fridolfsson i Stockholm m. fl. hemställs om undantag från skatteplikt för sådana begravningsutensilier för vilka kostnaderna vid fastställande av kvarlåtenskapens storlek får avdragas från tillgångarna. Motionärerna hänvisar bl.a. till att beskattningen drabbar de efterlevande i en situation som är både känslig och ekonomiskt pressande.

Utskottet vill framhålla att motionsyrkandet avser undantag från skatteplikt för ett betydande antal olika varuslag. Vid fastställande av kvarlåtenskapens storlek får nämligen avdrag normalt göras för bl. a. sorgkläder, måltid i anslutning till begravning, kista och kistdekoration, gravsten och urna. Utan att gå in på frågan om de efterlevandes ekonomiska situation, som självfallet kan växla, nöjer sig utskottet med att konstatera att ett bifall till motionsyrkandet skulle medföra betydande skattetekniska svårigheter. Utskottet avstyrker därför motionerna.

Frågor rörande skattskyldighet, beskattningsvärde och avdrag

Enligt gällande bestämmelser föreligger skattskyldighet vid bl. a. försäljning till konsument. Är ombud att anse som återförsäljare, vilken tillhandahåller varor i allenast ringa omfattning, föreligger inte skattskyldighet vare sig för ombudet eller för den som säljer till ombudet. I motionen II: 17 av herr Rubin m. fl. yrkas ändring av bestämmelserna i varuskatteförordningen för att förhindra möjligheter att undvika beskattning genom försäljning till ombud. Motionärerna vänder sig mot att vissa postorderföretag utnyttjat bestämmelserna på så sätt att enskilda avnämare har gjorts till ombud, varigenom statsverket undanhållits skatt.

Det angivna förfarandet bör enligt utskottets mening inte få passera opåtalat. Det torde emellertid vara möjligt att beivra detta tillvägagångssätt inom ramen för gällande lagstiftning. Den omständigheten att kunderna vid försäljningen kallas ombud, torde inte frita leverantören från skattskyldighet, om han har anledning anta att varorna inte är avsedda för återförsäljning. Utskottet förutsätter att riksskattenämnden kommer att ägna uppmärksamhet åt de påtalade missförhållandena. Med det anförda anser utskottet sig ha besvarat motionen II: 17.

I enlighet med förslag i propositionen nr 87 beslöt 1965 års riksdag att i anvisningarna till 12 § förordningen om allmän varuskatt införa bestämmelser av innebörd att verksamhet som staten eller kommun bedriver med syfte uteslutande att tillgodose egna behov skall anses som yrkesmässig endast om den sker i bolagsform eller i liknande form. Bestämmelsen gäller under samma förutsättningar även vid samverkan mellan staten och kommun eller mellan kommuner. I anslutning till propositionen framfördes motionsvis yrkanden om

att ifrågavarande undantag såsom stridande mot beskattningens principer borde utgå ur lagstiftningen. 1965 års bevillningsutskott uttalade i sitt av riksdagen godkända betänkande nr 31, att förslaget fick ses mot bakgrunden av den samverkan mellan försvarets fabriksstyrelse och vissa landsting som etablerats i fråga om tvätteriverksamhet. Utskottet framhöll vidare att den avsedda verksamheten inte bedrevs i egentlig konkurrens med enskild företagsamhet och att man i förevarande fall borde ha rätt att betrakta det allmännas verksamhet som en enhet.

Yrkandet i motionerna I: 138 av herr Stefanson m. fl. och II: 161 av herr Öhvall m. fl. sammanfaller med de ovan i anslutning till propositionen framförda motionsyrkandena och motiveringen är även i huvudsak densamma.

Utskottet kan inte finna att motionärerna åberopat några nya omständigheter i frågan och avstyrker därför med hänvisning till vad 1965 års bevillningsutskott anförde i detta ämne bifall till motionerna I: 138 och II: 161.

Enligt anvisningarna till 15 § varuskatteförordningen får avdrag inte göras för *t r a n s p o r t k o s t n a d e r* som ingår i priset för en vara. Skatt utgår dock inte på kostnaderna för transport som utföres av självständig fraktförare.

I motionerna I: 85 av herr Gösta Jacobsson m. fl. och II: 97 av herr Lothigius m. fl. begäres sådan ändring av anvisningarna, att transportkostnad inte skall ingå i beskattningsvärdet även om transporten ombesörjes av säljaren under förutsättning att kostnaderna därför debiteras särskilt och att den sålunda debiterade faktiska frakten håller sig inom ramen för de av vederbörande länsstyrelse fastställda taxorna för yrkesmässig lastbilstrafik. Motionärerna motiverar sitt yrkande bl. a. med att konkurrenssituationen framför allt vad gäller vissa varor i byggnadsbranschen efter skattehöjningen 1965 blivit alltmer besvärande genom att leverantörerna i större utsträckning tvingas anlita fristående åkare för att kunderna skall undvika skatten på transportkostnaden. Leverantörernas egna lastfordon blir därigenom missgynnade.

Utskottet vill inte bestrida riktigheten av den i motionerna beskrivna utvecklingen beträffande vissa av de tunga transportererna. Frågan om beskattningens effekt på detta område har även tidigare behandlats av riksdagen, som då förutsatte att frågan skulle följas med uppmärksamhet av Kungl. Maj:t. Det torde enligt utskottets mening vara förenat med betydande svårigheter att utforma tillfredsställande bestämmelser för att eliminera den åsyftade snedvridningen av konkurrensen. En dylik åtgärd skulle sannolikt påverka näringslivets leveransvillkor över huvud taget och därigenom få konsekvenser som torde vara svåra att överblicka, samtidigt som den kan förväntas medföra ett betydande skattebortfall. Även om beskattningen kan leda till från vissa synpunkter otillfredsställande resultat på transportområdet anser utskottet det inte tillrådligt att inom ramen för nuva-

rande beskattningsform vidta så vittgående ingrepp som motionärerna föreslår. Utskottet finner således inte anledning tillstyrka bifall till motionerna I: 85 och II: 97.

En fråga som närmast anknyter till bestämmelserna om avdrag för beskattat material tas upp i motionerna I: 495 av herr Torsten Andersson m. fl. och II: 616 av herr Gustafsson i Borås m. fl., där utredning begärs i syfte att undanta *postorderhandelskataloger* från beskattningen. Enligt gällande bestämmelser innefattas sådana kataloger inte i material. Motionärerna hänvisar till att katalogkostnaderna för postorderhandeln uppgår till ca 10 procent av omsättningen, motsvarande ca 60 milj. kr. om året. Genom att katalogkostnaderna beskattas medan annonsering i pressen är obeskattad kommer de företag, som använder postorderkataloger för att utbjuda sina varor, i en sämre ställning än de som utbjuder varorna genom annonser.

Utskottet finner inte de i motionerna framförda skälen motivera några särskilda regler för postorderfirmornas kataloger. Materialbegreppet är nu i princip anknutet till vad som utnyttjas i den egentliga produktionsprocessen och i själva varuhanteringen. En ändring av materialbegreppet i fråga om reklammaterial på en sektor leder ofelbart till krav på motsvarande ändringar för övriga sektorer. Frågan kan därför inte bedömas enbart från postorderhandelns synpunkt. Utskottet finner sig inte kunna förorda en utvidgning av materialbegreppet på de grunder som anförts i motionerna. Vid bedömningen av skattetrycket på postorderhandeln bör även beaktas att sådan handel inte belastas med skatt på inventarier och inredning i butikslokaler och att man inom denna försäljningsform har väsentliga möjligheter att undvika även andra kostnader som belastar den öppna butiksförsäljningen.

Med det anförda avstyrker utskottet bifall till motionerna I:495 och II: 616.

Utskottet har slutligen att ta ställning till yrkandet i motionerna I: 304 av herrar Torsten Hansson och Palm samt II: 373 av herrar Henningsson och Svenning om utredning för att skapa likvärdiga beskattningsregler för *byggdela* med samma funktion. Motionärerna gör gällande att reduceringsregeln för monteringsfärdiga hus, som innebär att skatten beräknas på 60 procent av den eljest skattepliktiga omsättningen, är tillämplig på vissa s.k. slutna system för tillverkning av stomelement inom byggnadsbranschen, vilka system tillämpas av ett fåtal storföretag, men att de öppna system, som kan användas av alla företagare, inte får samma skatteförmån.

Reduceringsregeln skall i princip gälla vid leverans av en komplett sats av byggnadselement på byggplatsen eller vid leverans av redan vid fabrik färdigmonterade hus. Skulle regeln utvidgas även till separata byggelement eller andra fabriksmässigt förarbetade byggnadsvaror torde man komma in på mycket svåra gränsdragningsproblem. Utskottet finner dock att de i mo-

tionerna påtalade förhållandena bör bli föremål för fortsatt uppmärksamhet. Enligt vad utskottet under hand erfarit kommer frågan inom kort att aktualiseras genom en framställning till Kungl. Maj:t från byggindustrialiseringsutredningen. Med det anförda anser utskottet sig ha besvarat motionerna I: 304 och II: 373.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa, att följande motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna I: 41 av herr Thorsten Larsson m. fl. samt II: 74 av fru Gärde Widemar och herr Mattsson om undantag från allmän varuskatt för konst som försäljes på utställning,

2) de likalydande motionerna I: 85 av herr Gösta Jacobsson m. fl. och II: 97 av herr Lothigius m. fl. om undantagande av viss transportkostnad vid beräkandet av allmän varuskatt,

3) de likalydande motionerna I: 86 av herrar Lundberg och Edström samt II: 122 av herr Fridolfsson i Stockholm m. fl. om undantag från allmän varuskatt för begravningsutensilier,

4) de likalydande motionerna I: 138 av herr Stefanson m. fl. och II: 161 av herr Öhvall m. fl. angående visst undantag för stat och kommun från den allmänna varubeskattningen,

5) de likalydande motionerna I: 304 av herrar Torsten Hansson och Palm samt II: 373 av herrar Henningsson och Svenning angående den allmänna varuskatten å byggnadsmateriel,

6) de likalydande motionerna I: 495 av herr Torsten Andersson m. fl. och II: 616 av herr Gustafsson i Borås m. fl. om undantag från allmän varuskatt för postorderhandels kataloger,

7) de likalydande motionerna I: 530 av herrar Stefanson och Ottosson samt II: 642 av herrar Nordgren och Andersson i Örebro om undantag från allmän varuskatt för proteser,

8) motionen II: 17 av herr Rubin m. fl. om ändring av stadgandet om befrielse från uttagande av varuskatt vid försäljning till ombud,

9) motionen II: 274 av herr Svenning och fru Ekroth om undantag från allmän varuskatt för engångsemballage för sopor,

10) motionen II: 606 av herr Arvidson om undantag från

allmän varuskatt för konstnärliga verk utförda i textilt material, ävensom

11) motionen II: 632 av herr Kellgren om undantag från allmän varuskatt för konst som försäljes vid utställning, måtte, i den mån de icke kan anses besvarade genom vad utskottet ovan anfört och hemställt, av riksdagen lämnas utan åtgärd.

Stockholm den 1 mars 1966

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar John Ericsson, Einar Eriksson, Stefanson*, Wärnberg*, Tage Johansson, Gösta Jacobsson, Enarsson, Arne Petersson, Mattsson och Tistad; samt

från andra kammaren: herrar Magnusson i Borås, Brandt, Allard, Vigelsbo, Asp, Eriksson i Bäckmora, Andersson i Essvik, Forsberg, Sterne och Öhvall.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.

Reservationer

A. Beträffande undantag från skatteplikt för proteser

av herrar Stefanson, Gösta Jacobsson, Enarsson, Mattsson, Tistad, Magnusson i Borås, Vigelsbo, Eriksson i Bäckmora, Sterne och Öhvall, vilka ansett att utskottet under punkten 7 bort hemställa,

att riksdagen — med bifall till de likalydande motionerna I: 530 av herrar Stefanson och Ottosson samt II: 642 av herrar Nordgren och Andersson i Örebro — måtte antaga följande

Förslag

till

Förordning angående ändrad lydelse av 10 § 1 mom. förordningen den 1 december 1959 (nr 507) om allmän varuskatt

Härigenom förordnas, att 10 § 1 mom. förordningen den 1 december 1959 om allmän varuskatt skall erhålla följande ändrade lydelse.

10 §.

1 m o m. Från skatteplikt — — — arbetshindrade medlemmar.

8. Läkemedel, som tillhandahållas enligt recept eller till sjukhus eller införs till riket i anslutning till sådant tillhandahållande ävensom proteser, hänförliga till tulltaxenummer 90.19.

9. Spritdrycker och — — — utan vederlag.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1966.

B. Beträffande undantag från skatteplikt för konst, som försäljes på utställning

av herrar *Stefanson, Gösta Jacobsson, Enarsson, Mattsson, Tistad, Magnusson* i Borås, *Vigelsbo, Eriksson* i Bäckmora, *Sterne och Öhval*, vilka ansett att utskottet under punkterna 1 och 11 bort hemställa,

att riksdagen — i anledning av de likalydande motionerna I: 41 av herr *Thorsten Larsson* m. fl. samt II: 74 av fru *Gärde Widemar* och herr *Mattsson* ävensom motionen II: 632 av herr *Kellgren* — måtte antaga följande

Förslag

till

Förordning angående ändrad lydelse av 10 § 1 mom. förordningen den 1 december 1959 (nr 507) om allmän varuskatt

Härigenom förordnas, att 10 § 1 mom. förordningen den 1 december 1959 om allmän varuskatt skall erhålla följande ändrade lydelse.

10 §.

1 m o m. Från skatteplikt — — — om tobaksskatt.

10. Konstverk, hänförliga till tulltaxenummer 99.01—99.03, när de anorledes än butiksmässigt, försäljas till konsument av upphovsmannen direkt eller för hans räkning i kommission, så ock när de införs till riket i anslutning till sådant tillhandahållande.

11. Tullfria tryckalster — — — utan vederlag.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1966.

C. *Beträffande frågan om yrkesmässighet vid statlig eller kommunal samverkan*

av herrar *Stefanson, Gösta Jacobsson, Enarsson, Mattsson, Tistad, Magnusson* i Borås, *Vigelsbo, Eriksson* i Bäckmora, *Sterne och Öhvall*, vilka ansett att utskottet under punkten 4 bort hemställa,

att riksdagen — med bifall till de likalydande motionerna I: 138 av herr *Stefanson* m. fl. och II: 161 av herr *Öhvall* m. fl. — måtte antaga följande

Förslag

till

Förordning angående ändrad lydelse av anvisningarna till 12 § förordningen den 1 december 1959 (nr 507) om allmän varuskatt

Härigenom förordnas, att anvisningarna till 12 § förordningen den 1 december 1959 om allmän varuskatt skola erhålla följande ändrade lydelse.

Anvisningar

till 12 §.

Verksamhet anses som yrkesmässig, om inkomst av verksamheten enligt kommunalskattelagen är att hänföra till intäkt av rörelse. Även annan verksamhet anses som yrkesmässig, om den innefattar icke enbart tillfälligt tillhandahållande av skattepliktiga varor och tjänsteprestationer till konsument.

Tillhandahållande av — — — för entreprenören.

Vid försäljning — — — å auktionen.

Med *konsument* — — — som konsument.

Eftersom fastighet — — — till konsument.

I fråga — — — till utgivaren.

Försäljning till — — — av tjänsteprestation.

Med *uttag* — — — hans kontor.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1966.

D. *Beträffande beskattningen av transportkostnader*

av herrar *Gösta Jacobsson, Enarsson, Mattsson* och *Magnusson* i Borås, vilka ansett att utskottet under punkten 2 bort hemställa,

att riksdagen — i anledning av de likalydande motionerna I: 85 av herr *Gösta Jacobsson* m. fl. och II: 97 av herr *Lothigius* m. fl. — måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om skyndsamt utredning och förslag till ändrade bestämmelser rörande beskattningen av transportkostnader i enlighet med motionernas syfte.

E. *Beträffande beskattningen av postorderhandelns kataloger*
av herr *Magnusson* i Borås.